

TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ

ADVOKATSKA KANCELARIJA

TSD NEWSLETTER

Advokatska kancelarija TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ informiše o aktuelnostima u radu Kancelarije i u zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwaltskanzlei TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ informiert über aktuelle Themen der Kanzlei und über den Rechtsrahmen der RS / The TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe РС / Glavni urednik/ Chefredakteur / Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proof reader/Лектор: Ivana Stojanović, Vojislava Katić, Nevena Stević, Magda Braun / Br. 26/09

Carice Milice 3/II, Beograd, SCG, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tomic-stevic.co.rs, www.tomic-stevic.co.rs

SADRŽAJ:

1. **Novi zakon o zaštiti podataka o ličnosti (detaljnije...)**
2. **Zakon o strancima (detaljnije...)**
3. **Suspenzija primene opšteg kolektivnog ugovora (detaljnije...)**

NOVI ZAKON O ZAŠTITI PODATAKA O LIČNOSTI

Dana 04.11.2008. godine stupio je na snagu novi Zakon o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. glasnik RS“, br. 97/2008) koji se počeo primenjivati od 01.01.2009. godine, čime je Republika Srbija konačno dobila zakon koji joj je nedostajao u cilju uspostavljanja evropskog standarda u zaštiti podataka o ličnosti.

Zakon se oslanja na Direktivu Evropskog Parlamenta i Saveta Evrope o zaštiti pojedinaca u vezi sa obradom podataka o ličnosti i slobodnom protoku podataka br. 95/46 od 24.10.1995. godine.

Osnovni principi na kojima je zasnovan novi zakon jesu:

1. Ograničenje obrade podataka o ličnosti na najnužniju meru

Pod podatkom o ličnosti Zakon podrazumeva svaku informaciju koja se odnosi na fizičko lice, bez obzira na oblik u kome je izražena i na nosač informacije, po čijem nalogu, u čije ime, odnosno za čiji račun je informacija pohranjena, datum nastanka informacije, mesto pohranjivanja informacije, način saznavanja informacije, ili bez obzira na drugo svojstvo informacije.

Zakon se ne primenjuje na: 1) podatke koji su dostupni svakome i objavljeni u javnim glasilima ili pristupačni u arhivama i sl; 2) podatke koji se obrađuju za porodične i druge lične potrebe i nisu dostupni trećim licima; 3) podatke o članovima političkih stranaka, udruženja, sindikata i sl. koji se obrađuju od strane tih organizacija, pod uslovom da član da pismenu izjavu da određene odredbe ovog zakona ne važe za obradu podataka o njemu za određeno vreme, a najduže za vreme trajanja njegovog članstva; 4) podataka koje je lice objavilo o sebi.

Obrada podataka uslovljena je pristankom lica¹ na koje se odnose ti podaci, kao i svrhom u koju je taj pristanak dat.

Izuzetno, obrada podataka bez pristanka lica je dozvoljena u sledećim slučajevima: 1) da bi se ostvarili ili zaštitili životno važni interesi lica ili drugog lica, a posebno život, zdravlje i fizički integritet; 2) u svrhu izvršenja obaveza određenih zakonom, aktom donetim u skladu sa zakonom ili ugovorom zaključenim između lica

¹ Lice je čovek na koga se odnosi podatak, čiji je identitet određen ili odrediv na osnovu ličnog imena, jedinstvenog matičnog broja građana, adresnog koda ili drugog obeležja njegovog fizičkog, psihološkog, duhovnog, ekonomskog, kulturnog ili društvenog identiteta.

i rukovaoca, kao i radi pripreme zaključenja ugovora; 3) u drugim slučajevima određenim ovim zakonom ili drugim propisom donetim u skladu sa ovim zakonom, radi ostvarenja pretežnog opravdanog interesa lica, rukovaoca² ili korisnika³; 4) ukoliko organ vlasti vrši obradu podataka koja je neophodna radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti u cilju ostvarivanja interesa nacionalne ili javne bezbednosti, odbrane zemlje, zaštite prava i sloboda i drugog javnog interesa itd.

2. Maksimalna transparentnost procesa obrade podataka

Svako lice čiji se podaci prikupljaju ima pravo da bude obavešteno o činjenici da se obrađuju podaci o njemu, kao i o tome ko ih obrađuje, u koje svrhe, po kom pravnom osnovu i tome slično.

Rukovalac podataka je dužan da pre započinjanja obrade podataka Povereniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti dostavi obaveštenje o nameri uspostavljanja zbirke podataka, zajedno sa podacima koji su u njoj sadržani, kao i o svakoj daljoj nameravanoj obradi, pre preduzimanja obrade. Ova obaveza je isključena u slučaju kada je posebnim propisom određena svrha obrade, vrsta podataka koji se obrađuju, vrste korisnika kojima će podaci biti dostupni, kao i vreme za koje će podaci biti arhivirani.

Svako lice ima pravo da izvrši uvid u podatke koji se na njega odnose, kao i pravo da zahteva ispravku, dopunu ili brisanje tih podataka.

U cilju obezbeđenja transparentnosti, novi zakon predviđa postojanje Centralnog registra (registar zbirki podataka i kataloga zbirki podataka) koji uspostavlja i vodi Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Centralni registar zbirki podataka je javnog karaktera i objavljen je na internetu, a popis zbirki podataka se objavljuje jedanput godišnje u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

3. Efikasan nadzor nad obradom podataka i zaštita prava

Centralnu ulogu u ovom segmentu ima Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. U pitanju je samostalan državni organ, nezavisan u vršenju svoje delatnosti, koji po službenoj dužnosti vrši nadzor nad sprovođenjem Zakona, ali i deluje kao drugostepeni organ koji rešava po žalbi lica, koje smatra da mu je povređeno neko pravo utvrđeno Zakonom.

Rajko Krejović, pravnik
rajko.krejovic@tomic-stevic.co.rs

² Rukovalac podataka je fizičko ili pravno lice, odnosno organ vlasti koji obrađuje podatke.

³ Korisnik podataka je fizičko ili pravno lice, odnosno organ vlasti, koji je zakonom ili po pristanku lica ovlašćen da koristi podatke.

STRANCI U REPUBLICI SRBIJI -Potrebne dozvole za boravak i rad-

I Zakon o strancima

U „Službenom glasniku Republike Srbije“, br.97/2008. objavljen je dana 27.10.2008. godine Zakon o strancima koji počinje da se primenjuje od 01.04.2009. godine.

Pitanja ulaska, kretanja i boravka stranaca na teritoriji Republike Srbije regulisana su novim Zakonom o strancima koji sadrži brojne novine u ovoj oblasti.

U Republiku Srbiju stranac može ulaziti i boraviti na osnovu važeće putne isprave u koju je uneta viza ili odobrenje boravka. Međutim, Međunarodnim ugovorom ili odlukom Vlade može se odrediti da državljani određenih zemalja mogu ulaziti u Republiku Srbiju čak i bez vize. Tako je Odlukom Vlade o ukidanju viza za ulazak i boravak u Srbiji i Crnoj Gori („Sl.list SCG“, br. 23/2003) propisano da se ukidaju vize za ulazak i boravak u Srbiji i Crnoj Gori do 90 dana na sve vrste putnih isprava za državljane sledećih država: Savezne Republike Nemačke, Francuske, Italije, Holandije, Belgije, Luksemburga, Velike Britanije, Irske, Španije, Portugala, Grčke, Danske, Švedske, Finske, Austrije, Švajcarske, Norveške, Islanda, Monaka, Lihtenštajna, Vatikana, Andore, San Marina, Izraela, Kipra, Malte, Češke, Slovačke, Poljske, Slovenije, Litvanije, Letonije, Estonije, Hrvatske, Sjedinjenih Američkih Država, Kanade, Singapura, Republike Koreje, Australije i Novog Zelanda. Dakle, stranac kome za ulazak u Republiku Srbiju nije potrebna viza može boraviti u Srbiji najviše 90 dana, i to u periodu od šest meseci računajući od dana prvog ulaska.

Značajna novina Zakona o strancima odnosi se na odeljak kojim su regulisane vize. Naime, viza je odobrenje za ulazak, boravak ili tranzit koju stranac mora pribaviti pre nego što uđe na teritoriju Republike Srbije. Shodno tome, razlikuju se sledeće vrste viza:

- VIZA A (aerodromska tranzitna viza) može se izdati strancu na njegov zahtev. Data viza se u tom slučaju izdaje za jedan ili više prolazaka kroz međunarodni tranzitni prostor aerodroma i na osnovu vize A stranac u tom prostoru može boraviti do 24 časa prilikom jednog prolaska. Inače, Vlada Republike Srbije može odrediti kojim strancima i na kojim putnim pravcima je potrebna viza A, ukoliko to zahtevaju razlozi zaštite javnog poretka ili bezbednosti Republike Srbije i njenih građana.
- VIZA B (tranzitna viza) izdaje se strancu za jedno, dva ili više putovanja preko teritorije Republike Srbije i to sa rokom važenja do šest meseci, a da vreme boravka za jedan tranzit ne može trajati duže od pet dana.
- VIZA C (viza za kraći boravak) izdaje se za

turistička, poslovna i druga putovanja za jedan, dva ili više ulazaka u Republiku Srbiju, s tim što neprekidni boravak sa ovom vizom ne može biti duži od 90 dana u vremenskom periodu od šest meseci, računajući od dana prvog ulaska. Viza za kraći boravak sa više ulazaka izdaje se sa rokom važenja do jedne godine.

- VIZA D (viza za privremeni boravak) je odobrenje za ulazak i privremeni boravak stranaca u Republici Srbiji. Ova vrsta vize izdaje se strancu u skladu sa uslovima koji su propisani Zakonom o strancima za odobrenje privremenog boravka. Ukoliko stranac namerava da boravi duže od 90 dana, dužan je da pribavi vizu D ili da tokom boravka u Republici Srbiji od nadležnog organa pribavi odobrenje za privremeni boravak.

Vizu izdaje diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Srbije.

Boravkom stranaca u smislu Zakona o strancima smatra se:

- Boravak do 90 dana- je boravak stranca bez vize illi na osnovu vize
- Privremeni boravak-ovakva vrsta boravka može se odobriti strancu koji namerava da boravi u Republici Srbiji duže od 90 dana zbog rada, zapošljavanja, obavljanja privredne ili druge profesionalne delatnosti, školovanja, studiranja ili specijalizacije, naučno-istraživačkog rada, praktične obuke, učestvovanja u programima međunarodne razmene učenika ili studenata, odnosno drugim naučno-obrazovnim aktivnostima, spajanja porodice i drugih opravdanih razloga. Stranac mora podneti Zahtev za privremeni boravak nadležnom organu i uz dati Zahtev mora priložiti važeću stranu putnu ispravu i ostale dokaze o opravdanosti razloga zbog kojih traži odobrenje za privremeni boravak. Uslovi koji još moraju biti ispunjeni da bi se strancu odobrio privremeni boravak jesu: dokaz da stranac ima dovoljno sredstava za izdržavanje, da je zdravstveno osiguran i dokaz o opravdanosti zahteva za privremeni boravak na osnovu svrhe privremenog boravka. Privremeni boravak se odobrava u trajanju do jedne godine i može se produžiti na isti rok.
- Stalno nastanjenje-može se odobriti strancu koji je do dana podnošenja zahteva za stalno nastanjenje u Srbiji neprekidno boravio duže od pet godina na osnovu odobrenja za privremeni boravak, koji je u braku sa državljaninom Srbije najmanje 3 godine ili sa strancem koji ima stalno nastanjenje, maloletniku koji je na privremenom boravku u Srbiji, ako je jedan od roditelja državljanin Republike Srbije ili stranac koji ima odobreno stalno nastanjenje uz saglasnost drugog roditelja I strancu koji je poreklom sa teritorije

Republike Srbije.

U postupku odlučivanja o pravima i obavezama stranaca primenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ukoliko Zakonom o strancima nije drugačije određeno.

II Odobrenje za rad strancima u Republici Srbiji

Ova materija regulisana je Zakonom o uslovima za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljanima („Sl.list SFRJ“, br. 11/78 i 64/89, „Sl. List SRJ“, br. 42/92, 24/94 i 28/96 i „Sl.glasnik RS“, br. 101/2005-dr.zakon).

Datim Zakonom propisani su uslovi za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljaninom a to su:

- Odobrenje za privremeni boravak
- Odobrenje za rad.

Preduslov za dobijanje Odobrenja za rad je postojanje Odobrenja za privremeni boravak.

Zahtev za odobrenje za rad podnosi se Nacionalnoj službi za zapošljavanje, a dati Zahtev može podneti poslodavac za stranog državljanina koji ima odobrenje za privremeni boravak u Republici Srbiji uz obrazloženje o potrebi za zaposlenjem stranog državljanina. Zahtev za odobrenje za rad podnosi poslodavac.

Nacionalna služba za zapošljavanje izdaje radnu dozvolu-odobrenje za zasnivanje radnog odnosa stranom državljaninu koji ima privremeni boravak u Republici Srbiji. Procedura izdavanja datog Odobrenja traje do 30 dana.

Odobrenje za rad se izdaje za period za koji je odobren privremeni boravak. Kada istekne privremeni boravak opet se podnosi Zahtev za produženje privremenog boravka i opet se podnosi Zahtev za izdavanje odobrenja za rad, a procedura je ista.

Milica Jevđović, pravnik
milica.jevdjovic@tomic-stevic.co.rs

TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ

ADVOKATSKA KANCELARIJA

TSD NEWSLETTER

Advokatska kancelarija TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ informiše o aktuelnostima u radu Kancelarije i u zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwaltskanzlei TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ informiert über aktuelle Themen der Kanzlei und über den Rechtsrahmen der RS / The TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe РС / Glavni urednik/ Chefredakteur / Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proof reader/Лектор: Ivana Stojanović, Vojislava Katić, Nevena Stević, Magda Braun / **Br. 26/09**

Carice Milice 3/II, Beograd, SCG, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tomic-stevic.co.rs, www.tomic-stevic.co.rs

ODREDBE OPŠTEG KOLEKTIVNOG UGOVORA KOJIMA SU UVEĆANE NAKNADE ZAPOSLENIMA I DALJE NE OBAVEZUJU POSLODAVCE

Nakon dugih pregovora potpisan je Aneks II Opšteg kolektivnog ugovora i ponovo je doneta odluka od strane nadležnog ministra rada i socijalne politike kojom se sada izmenjen tekst Opšteg kolektivnog ugovora primenjuje na sve poslodavce u Republici Srbiji („Sl. Glasnik RS“, br. 8/09 od 03. februara 2009.god.).

Aneks II Opšteg kolektivnog ugovora predviđa da se sve odredbe Opšteg kolektivnog ugovora, kojima su predviđena uvećanja obaveza poslodavca po osnovu naknade troškova, uvećanja zarade i drugih primanja, ne primenjuju do daljnjeg, sve dok se ne potpišu nove izmene Opšteg kolektivnog ugovora.

Odredbe Opšteg kolektivnog ugovora, koje obavezuju sve poslodavce, odnose se na:

- obavezne kriterijume za utvrđivanje dužine godišnjeg odmora,
- slučajeve i dužinu plaćenog odsustva,
- način utvrđivanja zarade zaposlenog,
- postupak utvrđivanja viška zaposlenih,
- postupak za slučaj otkaza ugovora o radu, u slučaju kada zaposleni nema znanja i sposobnosti i ne ostvaruje rezultate rada.

Poslodavci su dakle od 11. februara 2009. godine u obavezi da primenjuju samo pojedine odredbe Opšteg kolektivnog ugovora, ali ne i odredbe kojima se povećavaju finansijske obaveze prema Zaposlenima.

Gordana Stevic Dulic, advokat
gordana.stevic@tomic-stevic.co.rs

TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ

ADVOKATSKA KANCELARIJA

TSD NEWSLETTER

Advokatska kancelarija TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ informiše o aktuelnostima u radu Kancelarije i u zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwaltskanzlei TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ informiert über aktuelle Themen der Kanzlei und über den Rechtsrahmen der RS / The TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора TOMIĆ STEVIĆ DULIĆ информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe РС / Glavni urednik/ Chefredakteur / Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proof reader/Лектор: Ivana Stojanović, Vojislava Katić, Nevena Stević, Magda Braun / **Br. 26/09**

Carice Milice 3/II, Beograd, SCG, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tomic-stevic.co.rs, www.tomic-stevic.co.rs